

ІНФОРМАЦІЯ

про медико-біологічне нововведення,
яке рекомендоване для впровадження

КПКВК, ШИФР, № ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ, НАЗВА НДР ТА ТЕРМІН ВИКОНАННЯ: 6561040 (фундаментальні наукові дослідження у сфері теоретичної та клінічної медицини), А.22.04, 0122U000576, "Вивчити особливості патогенезу емфіземи легень у перехворівших на COVID-19 хворих на бронхіальну астму та розробити технологію їх лікування (клініко-експериментальні дослідження)", 01.2022–12.2024.

НАЗВА НОВОВВЕДЕННЯ: Алгоритм діагностики дисфункції дихальної мускулатури у хворих на бронхіальну астму після перенесеного COVID-19 на етапі первинної медичної допомоги.

АНОТАЦІЯ.

В умовах пандемії COVID-19 зростає кількість хворих, які страждають від симптомів, що виникли під час або після інфекції COVID-19, тривають більше 12 тижнів та не пояснюються іншими діагнозами. Найчастішими скаргами при цьому є задишка, втома, непереносимість фізичних навантажень, що можуть спостерігатися навіть при збереженій функції легень без ураження легеневої паренхіми та серцевих ускладнень.

Пряма оцінка сили дихальної мускулатури – визначення максимального тиску під час вдиху (P_Imax) та максимального тиску під час видиху (P_Emax) залежить від зусиль пацієнта, має частоту хибнопозитивних результатів до 30,0 % та доступна тільки на рівні окремих спеціалізованих пульмонологічних центрів.

Суть нововведення, що пропонується для впровадження, полягає в оцінці загострень астми. У хворих на бронхіальну астму після перенесеного COVID-19, що не мають ознак загострення основного захворювання, проводять анкетування за опитувальниками mMRC (Modified British Medical Research Council, модифікований опитувальник Британської медичної дослідницької ради) і SFQ (Shortened Fatigue Questionnaire, скорочений опитувальник втоми), а також – тест із 6-хвилинною ходьбою. При рівні задишки 2 і більше балів за шкалою mMRC, рівні втоми 20 і більше балів за шкалою SFQ, збільшенні рівню задишки протягом тесту 6MWT на 3 і більше балів за шкалою Борга, діагностують клінічний синдром дисфункції дихальної мускулатури.

Застосування алгоритму діагностики дисфункції дихальної мускулатури у хворих на бронхіальну астму після перенесеного COVID-19 на етапі первинної медичної допомоги дозволяє:

– підвищити точність діагностики дисфункції дихальної мускулатури на 18,3 % у порівнянні з визначенням тільки P_Imax та P_Emax (від 70,0 % до 88,3 %);

— своєчасно застосовувати цілеспрямований мультидисциплінарний реабілітаційний підхід, тренування, корекцію способу життя, психологічного статусу та харчування.

Розроблений алгоритм простий у виконанні, фізіологічний, не потребує додаткових ресурсів, легко доступний для практичної медичної мережі, має високу чутливість (89,8 %) та специфічність (81,8 %), що дає змогу рекомендувати його для діагностики дисфункції дихальної мускулатури у хворих на бронхіальну астму після перенесеного COVID-19 на етапі первинної медичної допомоги.

Апробація запропонованого способу проведена у відділенні диференційної діагностики туберкульозу та неспецифічних захворювань легень Державної установи “Національний інститут фтизіатрії і пульмонології ім. Ф. Г. Яновського Національної академії медичних наук України”.

ПОКАЗАННЯ ДО ЗАСТОСУВАННЯ: хворі на бронхіальну астму після перенесеного COVID-19.

ПЕРЕЛІК НЕОБХІДНОГО ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ ВПРОВАДЖЕННЯ НОВОВВЕДЕННЯ: пульсоксиметр, рулетка вимірювальна.

ПОСЛУГИ РОЗРОБНИКІВ ДЛЯ ОВОЛОДІННЯ НОВОВВЕДЕННЯМ: Алгоритм діагностики дисфункції дихальної мускулатури у хворих на бронхіальну астму після перенесеного COVID-19 на етапі первинної медичної допомоги : інформаційний лист / Ю. І. Феценко та ін., НІФП НАМНУ. Київ, 2022. 4 с.; доповідь на науковій конференції, публікація у фаховому науковому виданні.

УСТАНОВА-РОЗРОБНИК, АДРЕСА І РЕКВІЗИТИ. Державна установа "Національний інститут фтизіатрії і пульмонології ім. Ф. Г. Яновського Національної академії медичних наук України", 10, вулиця Миколи Амосова, м. Київ, 03038, тел. 275-54-88, факс (044) 275-21-18.

ПРІЗВИЩЕ, ІМ'Я ТА ПО-БАТЬКОВІ АВТОРІВ-РОЗРОБНИКІВ: Феценко Ю. І., Полянська М. О., Гуменюк Г. Л., Зволь І. В., Ігнат'єва В. І., Москаленко С. М., Опімах С. Г., Власова Н. А., Галай Л. А., Чумак І. В.

КОНТАКТНИЙ ТЕЛЕФОН: (044) 275-27-33.

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЗА ВПРОВАДЖЕННЯ: Опімах Світлана Генріхівна.

ВИСНОВОК ВЧЕНОЇ РАДИ ІНСТИТУТУ.

Нововведення, що стосується алгоритму діагностики дисфункції дихальної мускулатури у хворих на бронхіальну астму після перенесеного COVID-19 на етапі первинної медичної допомоги, є актуальним і має практичне значення.

Новизна розробки полягає в проведенні анкетування за опитувальниками mMRC (Modified British Medical Research Council, модифікований опитувальник Британської медичної дослідницької ради) і SFQ (Shortened Fatigue Questionnaire, скорочений опитувальник втоми), а також тесту із 6-хвилинною ходою.

Нововведення, що пропонується, має високу чутливість (89,8 %) та специфічність (81,8 %), що дозволяє підвищити точність діагностики дисфункції дихальної мускулатури на 18,3 % у порівнянні з визначенням тільки P_{lmax} та P_{Emax} (від 70,0 % до 88,3 %) та своєчасно застосовувати цілеспрямований мультидисциплінарний реабілітаційний підхід, тренування, корекцію способу життя, психологічного статусу та харчування.

Нововведення може бути впроваджено шляхом знайомства з ним на курсах інформації і стажування, семінарах, публікацій у фахових наукових виданнях.

Нововведення рекомендовано для впровадження у лікувально-профілактичних закладах терапевтичного, пульмонологічного та алергологічного профілю.

ДАНА РОЗРОБКА ГРИФУ СЕКРЕТНОСТІ НЕМАЄ.

Учений секретар

Державної установи "Національний інститут фтизіатрії
і пульмонології ім. Ф. Г. Яновського
Національної академії медичних наук України",
канд. мед. наук

В. А. Ячник

Керівники теми:

Директор

Державної установи "Національний інститут фтизіатрії
і пульмонології ім. Ф. Г. Яновського
Національної академії медичних наук України",
завідувач відділення пульмонології,
академік НАМН України,
д-р мед. наук, професор

Ю. І. Фещенко

Завідувачка відділення діагностики, терапії
і клінічної фармакології захворювань легень,
канд. мед. наук

М. О. Полянська